

РЕШЕНИЕ

№ 7613

гр. София, 12.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 11.11.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Евгения Иванова

ЧЛЕНОВЕ: Калинка Илиева

Пламен Панайотов

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **8843** по описа за **2022** година докладвано от съдия Пламен Панайотов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ срещу Решение № 4962/18.07.2022 г. по адм. дело № 540/2020 г. по описа на АССГ, I отделение, 6 състав, с което ГДИН е осъдена да заплати на Н. П. Р., ЕГН [ЕГН] сумата от 200 лв., представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, вследствие на Заповед № 490/10.12.2014г. на Директора на Затвора [населено място] , ведно със законната лихва върху сумата , считано от завеждане на исковата молба до момента на изплащането ѝ . Отхвърля иска в останалата му част.

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ посочва, че постановеното решение, в осъдителната му част, е неправилно и необосновано. Моли същото да бъде отменено в тази си част.

В съдебно заседание Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ се представлява от юрк. М. , която поддържа касационната жалба.

Ответникът Р. – се явява лично и се представлява от адв. И., доведен от органите на ГДО. Поддържа отговора на касационната си жалба и оспорва касационната жалба.

Адв. И. оспорва касационната жалба.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор В., който счита касационната жалба за неоснователна и моли да бъде отменено първоинстанционното решение.

Административен съд София – град, VI касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледани по същество е неоснователна.

С постановеното съдебно Решение № 4962/18.07.2022 г. по адм. дело № 540/2020 г. по описа на АССГ, I отделение, б състав, исковата претенция за присъждане на обезщетение в размер на 840 лв. за причинени неимуществени вреди, вследствие на Заповед № 490/10.12.2014 г. на началника на Затвора [населено място], отменена с определение от 07.01.2015 г. на СРС, на Н. П. Р., ЕГН [ЕГН], срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието /ГДИН/, е уважена частично. ГДИН е осъдена да заплати на Н. П. Р. сумата от 200 лв., ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата претенция, до окончателното ѝ изплащане.

С постановеното съдебно решение исковата претенция е отхвърлена за разликата до предявения размер от 840 лв. като неоснователна.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно.

Касационният състав споделя изводите за частична основателност на исковата претенция.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че със заповед № 490 от 10.12.2014 г., издадена от началника на Затвора [населено място], на осн. чл.104, ал.1 и чл.101, т.7 от ЗИНЗС, на ищеца Н. П. Р. е наложено дисциплинарно наказание „изолиране в наказателна килия за срок от 14 дена“ за нарушаване на чл.96, т.3 и чл.97, т.1 и т.3 от ЗИНЗС.

С протоколно определение на СРС, НО, 93-ти състав от 07.01.2015 г., в открито съдебно заседание, съдът отменил Заповед 490/10.12.2014 г. на началника на затвора [населено място], с която на лишения от свобода Н. П. Р. било наложено наказание „изолиране в наказателна килия“ за срок от 14 /четирнадесет/ денонощия.

Видно от приложеното по делото копие от Книга за изолиране в наказателна килия /л.85/, ищецът бил настанен в НО-3 на 05.01.2015 г. в 15:00 часа и бил освободен на 07.01.2015 г. в 16:00 часа с отбелязване в графата за пояснения - „отменена от съда заповед“.

По отношение на условията в „карцера“ и за установяване на неимуществени вреди „болка и страдание“ са разпитани свидетелите С. А. Д. и В. В. Б. и е допусната СТЕ .

Настоящия съдебен състав счита , че показанията на свидетелите са подробни, последователни, логични и основани на непосредствени впечатления от съвместното пребиваване с ищеца в затвора [населено място]. Поради това първоинстанционния съд правилно ги е преценил като достоверни.

В първоинстанционното производство е изготвено допълнение към заключението на СТЕ, което съдържа данни за килия №3 на I група в затвора [населено място], в която бил настанен ищеца през процесния период. От заключението е видно, че свободната площ в килията е 5.48 кв.м. Площ на килията без обзавеждане и санитарен възел –4.65 кв.м. С. височина на килията – 3.31 м., светъл обем на килията –26.8 куб.м. Площ на прозорците – 1.02 кв.м. Площ без обзавеждане на едно лице от двама –2.74кв.м. Площ на едно лице без обзавеждане и санитарен възел –2.33 кв. м. Светъл обем на едно лице от двама 13.4 куб.м. Въздух и светлина се осигуряват чрез отваряеми прозорци. Над височината на вратата има отвори към коридора, с цел проветрение. Към експертизата са приложени снимки на наказателната килия /л.167/. Правилен е изводът на първоинстанционния съд, че в хода на проведеното съдебно производство са доказани следните неблагоприятни условия за изтърпяване на наложеното дисциплинарно наказание в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС: пренаселеност (под 3 кв. м. на човек в килията), съчетана с липса на циркулиращ свеж въздух и задух в помещенията, липса на условия за подходяща двигателна активност, неосигуряване на санитарно помещение, което да дава възможност за уединеност, непредоставяне на подходящи препарати за почистване на тоалетната и наличие на вредители - хлебарки.

Следва да се отбележи, че експертното заключение е изготвено пет години след процесния период. Това е причината да се приемат за релевантни свидетелските показания относно условията в наказателна килия №3. Те дават сведения за реалното положение в което е бил поставен ищеца.

Налице е неизпълнение от затворническата администрация на законоустановеното задължение по чл. 3 от ЗИНЗС, както и чл. 3 от ЕКПЧОС, според който никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказване.

Настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Както правилно е приел първоинстанционният съд, ищецът не дължи доказването на неимуществените вреди, когато е налице нарушение на чл. 3 от

ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС.

Безспорно е установено и наличието на причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и бездействието на затворническата администрация.

Касационният състав споделя изцяло доводите на първоинстанционния съд относно размера на определеното обезщетение, а именно 200 лв. Присъдената сума представлява справедливо обезщетение на задържаното лице за претърпените от него неимуществени вреди при изтърпяване на наложеното му дисциплинарно наказание. Правилно е определен размерът на обезщетението, като същият е съобразен изцяло с релевантните обстоятелства. В случая е съобразен периодът, през който е търпяно нарушението, конкретните факти, свързани със здравословното състояние на ищеца, през времето на нарушението, както и последиците за неговото здравословно – физическо и психическо състояние. Взета е предвид и практиката на ЕКПЧ и размерът на определените от Съда обезщетения по сходни случаи по български дела. С оглед изхода на спора, правилно първоинстанционният съд е възложил в тежест на ГДИН разноските, представляващи заплатено възнаграждение на вещото лице, изготвило назначената по делото СТЕ.

С оглед изложеното, като взе предвид, че административният съд изцяло е приложил стандартите за защита на правото по чл. 3 ЕКПЧ по отношение на ищеца, намира, че съдът е постановил решението си изцяло в съответствие с материалния закон, без наличие на нарушение на съдопроизводствените правила.

По изложените съображения настоящият съдебен състав счита, че при постановяването от едноличния състав на АССГ на обжалваното решение не са допуснати сочените в касационната жалба нарушения, представляващи касационно основание по чл. 209, т. 3 АПК.

В съдебно заседание от 11.11.2022г. от адв. С. И. е заявена претенция за присъждане на разноски в полза на Н. Р.. Представен е договор за правна защита и съдействие, в който е посочено, че е заплатена сумата от 500 лева. Настоящият състав отчита, че в договора за правна защита и съдействие е посочено, че сумата е заплатена в брой (л. 32 от делото). В този смисъл договорът за правна защита и съдействие служи като разписка. Искането за присъждане на разноски трябва да бъде уважено. При този изход на спора не следва да бъдат присъждани разноски на страните по делото.

Предвид тези съображения, Административен съд София-град, VI касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4962/18.07.2022 г. по адм. дело № 540/2020 г. по описа на АССГ, I отделение, 6 състав.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ да заплати на Н. П. Р., разноски за воденето на дело – заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.